

Aart-Jan Riekhoff

Globalisaatio ja työmarkkinauudistukset Euroopassa: kompensatio- ja tehokkuushypoteesit uudelleenarvioinnissa

Abstrakti

Globalisaation ja hyvinvointivaltion kehityksen välistä yhteyttä käsittelevässä kirjallisuudessa on kaksi kilpailevaa hypoteesia. Kompensaatiohypoteesin mukaan sosiaaliturvaa tulisi parantaa työmarkkinariskien kasvaessa. Tehokkuushypoteesin mukaan taas valtioiden tulee leikata menojaan ja purkaa työmarkkinoiden rajoitteita parantaakseen kilpailukykyään globaalissa maailmantaloudessa. Artikkelissa analysoidaan sitä, pätevätkö kompensatio- ja tehokkuushypoteesit työmarkkinapolitiikkaan. Tutkimuksessa käytetään logit-malleja analysoimaan työmarkkinauudistuksia uudella aikasarja-poikkileikkaus-aineistolla 14 Euroopan maalle vuosina 1980–2007. Tutkimus tuo aiheen tutkimuskentälle uusia näkökulmia soveltamalla tutkimusasetelmaa, jossa analysoidaan erikseen sekä työttömyysavustuksia että työllisyysturvaa koskevia heikennyksiä ja parannuksia. Tulokset osoittavat, että pääoman vapauttaminen lisää sekä rajoitteiden poistamisen että leikkausten todennäköisyyttä, ja että kaupan vapauttaminen on käänteisesti verrannollinen tukien laajentamiseen. Kansalliset taloudelliset, poliittiset ja institutionaaliset tekijät kuitenkin vaikuttavat uudistuksiin. Nämä tekijät kompensoivat työmarkkinoiden riskejä.

Johdanto

Globalisaation on yleisesti ajateltu vaikuttavan työmarkkinoiden toiminnan dynamiikkaan kehittyneissä, teollisissa yhteiskunnissa. Hyödyke- ja pääomamarkkinoiden kansainvälistyminen on entisestään lisännyt kilpailua yritysten kesken. Teolliset yhteiskunnat ovat niin ikään kohdanneet aiempaa kovempia paineita kilpailuedun luomiseksi. Hallitusten politiikan päämääräksi on muotoutunut suosituksen toimintaympäristön luominen yrityksille ja sijoituksille. Säädöksen purkamisel-

la ja työn, pääoman ja hyödykemarkkinoiden yksityistämällä tähdätään kilpailukyvyn parantamiseen ja talouden tehostamiseen. Kuitenkin samaan aikaan ne tekevät työmarkkinoista entistä haavoittuvammat talouden taantumille ja näin lisäävät työntekijöiden haavoittuvuutta markkinoiden heilahdellessa (Buchholz *ym.* 2009; Genschel 2004).

Globalisaatioon ja hyvinvointivaltioon liittyvässä kirjallisuudessa esitetään kaksi kilpailevaa hypoteesia siitä, kuinka hallitukset

reagoivat näihin globalisaation haasteisiin (Koster 2009; Meinhard & Potrafke 2012). Nämä ovat tehokkuushypoteesi ja kompensatiohypoteesi. Yhtäältä ”tehokkuusteesi”, tai ”globalisaatioteesi”, väittää lisääntyvän kansainvälisen avoimuuden johtavan hyvinvointivaltion supistumiseen: Ollakseen houkutteleva kansainvälisten sijoittajien silmissä, valtioilla on paineita alentaa veroastetta. Pääoman liikkuessa vapaasti, yritykset pyrkivät siirtymään pois säännellyiltä ja järjestäytyneiltä sektoreilta (Potrafke 2013). Toisaalta ”kompensatiohypoteesin” mukaan taas globalisaatio ja markkinoiden avoimuus kasvattaa taloudellista epävarmuutta kansalaisten keskuudessa ja lisää vaatimuksia taloudellisten resurssien uudelleenjaosta (Agell 2002; Rodrik 1998).

Empiirinen tutkimus ei ole yksiselitteisesti löytänyt tukea kummallekaan hypoteesille (Koster 2009). Itse asiassa Meinhard ja Potrafke (2012) ovat tulkinneet tämän siten, että molemmat ilmiöt voivat mahdollisesti esiintyä samanaikaisesti; hallitukset sekä kompensoivat globalisaation häviäjiä että yrittävät parantaa tehokkuutta. Suurin osa tähän mennessä saatavilla olevista tutkimuksista on tarkastellut teesejä toisensa korvaavina (Meinhard & Potrafke 2012, 273).

Aiempaa tutkimusta voi kritisoida useista eri näkökulmista. Kvantitatiiviset vertailevat tutkimukset globalisaation ja työllisyysturvan välisestä yhteydestä ovat käyttäneet riippuvina muuttujina joko työttömyysavustuksiin käytettävien varojen määrää tai työttömyysavustusten korvaavuustasoa vuonna t (Allen & Scruggs 2004; Gaston & Nelson 2004; Jensen ym. 2014; Potrafke 2010; Swank 2005). Polkuriippuvuuden huomioon ottaminen kuitenkin hankaloittaa indikaattoreiden muutosten tulkintaa: muutokset menoissa ja korvaavuustasoissa eivät välttämättä ole merkkejä poliittisista linjauudistuksista sinänsä, vaan pikemminkin seurausta uudistuksista (Kittel & Winner 2005, 280). Lisäksi tutkimukset eivät huomioi että uudistuksien vaikutukset eivät aina ole nähtävissä vielä saman vuoden ai-

kana, joten tulosten tulkinnessa tulisi huomioida aikaviive (Green-Pedersen 2007). Menot ja korvaavuustasot voivat pysyä samana vuoden ajan, vaikka todellisuudessa työllisyysturvaan liittyvissä oikeuksissa, kelpoisuuksissa ja saatavuudessa tapahtuisi selkeitä muutoksia pitkillä aikavälillä.

Globalisaation ja työmarkkinapolitiikan välistä suhdetta käsittelevässä empiirisessä kirjallisuudessa ongelmaksi muodostuu myös se, että suurin osa tutkimuksista keskittyy työttömyyskorvausten muutoksiin pitäen sitä ainoana sosiaaliturvaa kuvaavana indikaattorina. Lähestymistapa sivuuttaa sen, että on muitakin instituutioita, jotka voivat toimia ”funktionaalisina ekvivalentteina” (Boeri, Conde-Ruiz & Galasso 2003; Bonoli 2003). Toisin sanoen huomiota pitää kiinnittää myös muihin institutionaalsiin järjestelyihin tai tukimuotoihin, jotka korvaavat työttömyystukea. Erityisen vähälle huomiolle tutkimuksissa ovat jääneet globalisaation vaikutukset työllisyysturvaa koskevaan lainsäädäntöön (poikkeuksia: Fischer & Somogyi 2009; Potrafke 2010; 2013). Työllisyysturvan (*employment protection legislation*), erityisesti irtisanomissuojan, rooli työmarkkinoilla eroaa suuresti työttömyysavustusten roolista. Ensinnäkin sitä pidetään yleisesti vääristävämpänä ja tehottomampana suojamekanismina kuin työttömyysavustuksia (Blanchard, Jaumotte & Loungani 2013; OECD 2013; Saint-Paul 2002). Toiseksi, työmarkkinoiden säätelyn näkökulmasta työsuhdeturvaa koskeva lainsäädäntö ja sopimukset tarjoavat työntekijöille jonkinasteista varmuutta *työpaikoista*, kun taas työttömyysavustukset tarjoavat tiettyssä määrin varmuutta saatavista *tuloista*. Kolmanneksi, vaikka termejä ”instituutio” ja ”politiikka” käytetään tässä artikkelissa toisensa synonyymeinä, työllisyysturvaa koskeva lainsäädäntö ja sopimukset ovat lähempänä instituution käsitettä. Elmelund-Præstekær ja Baggesen Klitgaard (2012) ovat esittäneet, että leikkauspolitiikkaan (ts. menojen tai tukien leikkaamiseen) liittyvä toimintalogiikkaa on erilainen verrattuna siihen, että institu-

tioihin kohdistetaan leikkauksia (ts. sääntöjen ja menettelytapojen muuttaminen). Lisäksi on mahdollista, että globalisaation laajetessa eri politiikat paikkaavat toistensa aiheuttamia (negatiivisia) vaikutuksia (Jensen *ym.* 2014).

Tehokkuushypoteesi

Tehokkuushypoteesi tarkoittaa yksinkertaistetusti sitä, että kansainvälisen kaupan rajoitusten purkaminen ja pääoman liikkeen vapauttaminen lisää kilpailua yritysten välillä ja mahdollisesti tätä kautta pakottaa hallitukset kilpailemaan työhön liittyvistä kustannuksista ja säädöksistä (Potrafke 2013, 829). Altistumista (taloudelliselle) globalisaatiolle kansallisella tasolla määritellään ja mitataan yleensä sillä, kuinka avoin kunkin maan talous on kaupalle, pääomalle tai molemmille.¹ Kaupan vapauttamisen odotetaan pakottavan yritykset kiristämään kilpailua ulkomaisten yritysten kanssa, mutta silti pysyvän alkupe- räisessä kotimaassaan. Kilpailuedun nimissä yritykset suosivat käytäntöjä, jotka sallivat työnteon kustannusten minimoinnin sekä työntekijöiden joustavan palkkaamiseen ja erottamiseen talouden heilahtelujen mukaan. Pääoman vapauttaminen puolestaan tarkoittaa sitä, että pääoma voi virrata vapaasti maan rajojen yli kumpaankin suuntaan, ja tämä virtaus saa aikaan uhan työpaikkojen siirtymisestä ulkomaille – paikkoihin, jossa liiketoimintaan liittyvät kustannukset (kuten kiinteistöjen vuokratulot) eivät ole yhtä korkeita, eivätkä työntekijät yhtä järjestäytyneitä (Potrafke 2010). Molemmat vapauttamisen muodot ohjaavat hallituksia sekä vähentämään työttömyysavustuksia että purkamaan työmarkkinoihin kohdistuvaa lainsäädäntöä, jotta ne pystyisivät kilpailemaan kansainvälisesti pääomasta, tuotannosta ja työpaikoista. Globalisaation edellä kuvatun kaltaisesta suorasta vaikutuksesta työmarkkinapolitiikkaan ja säädöksiin ei juurikaan ole empiiristä näyttöä. Tutkimuksissa ei ole löydetty selkeitä yhteyksiä kaupan ja talouden avoimuuden

ja työttömyysavustusten tason välillä (Allan & Scruggs 2004; Gaston & Rajaguru 2008; Jensen *ym.* 2014). Myöskään Potrafke (2010; 2013) KOF-globalisaatioindeksiin² nojaavissa tutkimuksissaan ei todennut globalisaatiolla olevan vaikutuksia työttömyysavustuksiin tai työllisyysturvalainsäädäntöön. Kuitenkin Dewit, Görg ja Montagna (2009) ovat todenneet työntekijöitä suojaavien tiukkojen sää- döstösten karkottavan ulkomaisia investoijia ja samalla estävän kotimaisen pääoman sijoittamista ulkomaille. Fischerin ja Somogyin tutkimuksessa globalisaation vaikutuksista työllisyysturvalainsäädäntöön (2009), joka on yksi harvoista aiheista syväluodanneista, todettiin taloudellisella globalisaatiolla ja työmarkkinoiden säädöksiin purkamisella olevan positiivinen yhteys tavallisiin työsopimuksiin; näin ei kuitenkaan ollut määräraikaisten työsopimusten kohdalla.

Kompensaatiohypoteesi

Kompensaatiohypoteesin mukaan globalisaatio ja taloudellinen avoimuus kasvattavat työmarkkinoiden riskejä, luovat turvattomuutta työntekijöiden keskuuteen ja nostattavat siten vaatimuksia parantaa sosiaaliturvaa (Rodrik 1998; Potrafke 2012). Laajassa mielessä tämä argumentti käsittää myös työmarkkinat: lisääntynyt globalisaatio kasvattaa tarvetta työntekijöiden vakuuttamiselle ja suojelemiselle (Agell 2002; Potrafke 2013). Yksilötason aineistoja hyödyntävät tutkimukset antavat tukea kompensatiohypoteesille. Esimerkiksi Walter (2010) havaitsee, että globalisaation häviäjät kokevat enemmän turvattomuutta, mikä osaltaan vaikuttaa hyvinvointivaltion laajentamispyrkimyksiin. Dallinger (2013) puolestaan havaitsee lisääntyneen taloudellisen avoimuuden itse asiassa vähentävän hallitusten halukkuutta panostaa työttömyysavustuksiin, mutta toteaa alempien sosioekonomisten ryhmien olevan laajemman sosiaaliturvan kannalla muihin sosioekonomisiin ryhmiin verrattuna.

Henkilön oma asema työmarkkinoilla näyttäisi vaikuttavan siihen, kannattaako tämä työttömyysavustuksia vai työllisyysturvaa. Yleisesti ottaen, vakituudessa työssä ja turvallisessa työpaikassa olevat kannattavat mieluummin tiukkaa työllisyysturvaa kuin anteliaita työttömyysavustuksia. Lisäksi he halusivat maksaa mieluummin vähemmän kuin enemmän veroja työttömyysavustuksia rahoittaakseen, sillä he eivät niitä itse todennäköisesti tarvitse (Dallinger 2013; Rueda 2005). Työttömät sekä ne, joiden työpaikat eivät ole vakaalla pohjalla, suosivat yleisemmin reilua työttömyysavustusta tiukan työllisyysturvan sijaan, jälkimmäinen kun suojaa jo töissä olevia ja rajoittaa työnantajien palkkaamismahdollisuuksia. Kun riski jäädä työttömäksi tai pysyä sellaisena on suuri, tasoltaan hyvä työttömyysavustus on näistä parempi taloudellinen suoja. Nämä preferenssit eivät kuitenkaan ole muuttumattomia. Hallitukset muuttavat politiikkaansa taloudellisen tilanteen mukaan sekä sen mukaan, millä tavalla mahdollinen työpäikan ja tulojen menetys näyttää vaikuttaa keski-äänestäjään (Gaston & Rajaguru 2008; Jensen 2012; Saint-Paul 1996).

Globalisaation epäsuorat vaikutukset

Vaikka suora yhteyttä globalisaation ja työmarkkinapolitiikan välillä ei täysin pitävästi voi todistaa, monet tulokset kuitenkin antavat viitteitä siitä, että vaikuttavia tekijöitä näiden kahden ulottuvuuden välillä on olemassa. Felbermayrin tutkimusryhmä (2012) toteaa valtion koon olevan olennainen tekijä; erityisesti pienet, avoimet taloudet voivat ulkoistaa osan työttömyysavustusten kuluista ulkomaisille kaupakumppaneilleen, ja näin toimien ne pystyvät pitämään yllä verrattain korkeaa korvaavuustasoa. Globalisaatio voi johtaa työttömyyden kasvuun varsinkin sellaisilla sektoreilla, jotka ovat alttiita kaupan volyymin vaihteluille sekä ulkoisen pääoman liikkuvuudelle. Hicks ja Zorn (2005) löysivät tukea kompensatiohypoteesille, mutta he myös osoittivat kasva-

van työttömyyden mahdollisesti johtavan työttömyysavustusten leikkauksiin, varsinkin mikäli alijäämän käyttömahdollisuudet ovat rajalliset (Hicks & Zorn 2005). Gaston ja Nelson (2004) puolestaan päätyivät siihen, että vaikka avoimuuden ja työttömyysavustusten välillä on positiivinen vaikutus, muuttuu se negatiiviseksi kun yhtälöön lisätään valtion budjettivaje. Samaten Gaston ja Rajaguru (2008) totesivat, että korkea valtionvelka jarruttaa menoja passiiviseen työmarkkinapolitiikkaan, kuten työttömyysturvaetuksiin. Työttömyyden ja budjettialijäämän ei ole todettu painostavan hallituksia uudistamaan työllisyysturvaa (Fischer & Somogyi 2009; Potrafke 2010). Syynä on todennäköisimmin se, että kulut jäävät työnantajien eivätkä valtion maksettavaksi. Saint-Paul (2002) kuitenkin esittää, että matalan kasvun aikana varsinkin globalisaatiolle alttiiden taantuvien alojen työntekijät siirtyvät kannattamaan tiukempaa työllisyysturvaa.

Kompensaatiohypoteesin yhteydessä on tunnistettu ainakin kaksi mahdollista reittiä, joiden kautta työmarkkinoita uudistetaan turvallisemmiksi. Ensimmäinen reitti liittyy poliittisiin puoluelinjoihin ja toinen reitti eri sidosryhmien, erityisesti ammattijärjestöjen asemaan. Ensimmäinen, politiikkaan palautuva reitti, korostaa äänestyskäyttäytymistä. Eri väestön osat äänestävät eri tavoin. Taloudellinen epävarmuus, toiveet tiukemmasta työsuhteturvasta ja korkeista työttömyysetuuksista ovat yleensä leimallisia vasemmisto- tai sosiaalidemokraattisia puolueita äänestäville. (Emmenegger 2009; Rueda 2005; Walter 2010). Päästessään hallitukseen vasemmistopuolueet puolestaan pyrkivät välttämään äänestäjilleen kivuliaita uudistuksia ja laajentavat työttömyysavustuksia (Allan & Scruggs 2004; Jensen *ym.* 2014; Swank 2005). Van Vliet (2012) kuitenkin huomasi vasemmistohallitustenkin leikanneen työttömyysavustuksia korkean työttömyyden aikana. Jensen (2012) toteaa oikeistohallitusten leikanneen työttömyysavustuksia vähemmän työmarkkinoiden epävakaistuesssa, eli silloin, kun keski-äänestäjä tulee alttiimmaksi työmarkkinoiden

heilahteluille. Lisäksi mielipiteet sosiaaliturvasta eivät aina ole yksiselitteisiä; osa äänestäjistä tukee leikkauksia, jos niiden uskotaan hyödyttävän taloutta (Giger & Nelson 2013).

Toiseksi, erilaisten sidosryhmien toiminnalla on vaikutusta. Muun muassa ammattijärjestöt pyrkivät parantamaan työntekijöiden työsuohdesuojaa globalisaation riskejä vastaan. Ammattijärjestöillä ja niiden suhteellisella vallalla korporatistisissa instituutioissa on todettu olevan yhteys työttömyysavustusten korotuksiin (Allan & Scruggs 2004; Jensen ym. 2014; Swank 2005; Van Vliet 2012). Gastonin ja Nelsonin (2004) mukaan olosuhteissa, joita luonnehtivat vähäinen työttömyyden riski ja keskittynyt sopimisjärjestelmä, työntekijät tyytyvät keskimääräistä alhaisempaan työsuohdeturvaan, kunhan sopimus takaa kattavan työttömyysvakuutuksen. Työllisyysturvaa koskevat sopimukset ja lainsäädäntö ovat yleisesti tiukempia maissa, joissa työntekijöillä on neuvotteluvallta (Saint-Paul 2002). Ammattijärjestöt vastustavat työllisyysturvaa koskevien sopimusten ja lainsäädännön purkamista jopa tarmokkaammin kuin työttömyysavustusten leikkauksia (Emmenegger 2013). Sitä vastoin Dimitrova ja Tchipev (2004, 8) toteavat teoreettisessa artikkelissaan, että pienessä, avoimessa taloudessa säädöksiä puretaan, jos työntekijöillä on vaikutusvaltaa politiikassa.

Tutkimuskysymys, aineisto ja menetelmät

Tarkastelen tässä artikkelissa globalisaation vaikutusta erityyppisten työmarkkinauudistusten todennäköisyyteen. Aineistona käytän Sosiaalisten uudistusten tietokantaa (*Social Reforms Database*³), jonka ovat keränneet Rodolfo DeBenedetti säätiö ja *Institute for the Study of Labor* (fRDB-IZA 2010). Tämän aineiston avulla voidaan huomioida yhtäaikaaisesti työttömyysavustusten laajennukset ja niiden leikkaukset sekä työllisyysturvalainsäädännön tiukentamiset ja keventämiset 14 Euroopan maassa vuodesta 1980 vuoteen 2007. Aineisto mah-

dollistaa sekä uudistusten tarkastelemisen erillisinä tapahtumina politiikassa että globalisaation vaikutusten analysoimisen uudistuksissa. Analyysissä pystytään niin ikään huomioimaan kunakin aikana vallinneet taloudelliset, poliittiset ja institutionaaliset olosuhteet.

Selitettävät muuttujat

Tämä artikkeli tuo esille uusia näkökulmia verrattuna olemassa olevaan kirjallisuuteen. Ensinnäkin työmarkkinauudistukset käsitetään erillisinä tapahtumina politiikassa; toisin sanoen muutoksia esimerkiksi menoissa ja korvaavuustasoissa ei pidetä merkkeinä politiikan muutoksista sinällään. Toiseksi artikkelissa analysoidaan sekä työttömyysavustusten että työllisyysturvalainsäädännön uudistuksia. Oletuksena on, että globalisaatio voi vaikuttaa työmarkkinapolitiikan eri osa-alueisiin eri tavoin. Kolmanneksi, työllisyysturvaa laajentavia ja purkavia uudistuksia kohdellaan erillisinä työttömyysavustuksia laajentavista ja leikkaavista uudistuksista, jotta niiden vaikutuksia olisi helpompi erotella.

Voidakseni operationalisoida tutkimuksen tavoitteisiin sopivat selitettävät muuttujat hyödynsin fRDB-IZA *Social Reforms Database* -tietokantaa (2010). Tietokanta mahdollistaa työttömyysavustukseen ja työllisyysturvaan liittyvien uudistusten tunnistamisen 14:ssä Euroopan maassa 1980–2007. Kyseiseen tietokantaan kerätään tietoja ja kuvauksia työmarkkinauudistuksista Itävallassa, Belgiassa, Tanskassa, Suomessa, Ranskassa, Saksassa, Kreikassa, Irlannissa, Italiassa, Hollannissa, Portugalissa, Espanjassa, Ruotsissa ja Isossa-Britanniassa.

Näin ollen muodostan tietokannasta löytyviin tietoihin perustuen työmarkkinauudistuksista 4 eri mallia:

a) työttömyysavustuksien laajentaminen (sisältää uudistuksia, jotka esimerkiksi parantavat työttömyysturvan kestoa tai tasoa; myös avustuksiin liitetyt aktivoivat työllistämistimet on otettu tässä luokituksessa huomioon).

b) työttömyysavustuksien supistaminen (sisältää uudistuksia, jotka esimerkiksi vähentävät työttömyysavustusten kestoja ja/tai tasoa tai tiukentavat kelpoisuusvaatimuksia, esimerkiksi työssäoloheitoja).

c) työllisyysturvan laajentaminen (sisältää uudistuksia, jotka esimerkiksi lisäävät työnantajan vastuuta työntekijöiden toimeentulosta ja uudelleenkouluutuksesta irtisanomistilanteissa).

d) työllisyysturvan purkaminen (sisältää uudistuksia, jotka esimerkiksi helpottavat työnantajan mahdollisuuksia irtisanoa työntekijöitä).

Analyysia varten koodasin uudistukset niiden laajuuden mukaan. Tämä mahdollistaa sekä uudistusten kvantitatiivisen analyysin että uudistusten kokonaisvaltaisuuden taserojen analysoinnin. Analyysin kannalta uudistusten kokonaisvaltaisuus on olennaista, sillä pieniä ja korjaavia linjamuutoksia tehdään jatkuvasti. Tämän tutkimuksen tarkoituksena on kuitenkin selvittää sellaisten työmarkkinauudistusten toimeenpanoa, joilla tähdätään merkittäviin työmarkkinauudistuksiin. Koska ei ole olemassa vakiintunutta tai testeihin todennettua rajaa siitä, milloin kyseessä on kokonaisvaltainen uudistus, luon tutkimuksessa eritasoisia kokonaisvaltaisuuden tasoa mittaavia selitettäviä muuttujia.

Jokaisella uudistuksella on viisi ominaisuutta: 1) Uudistukset voidaan kohdistaa tiettyyn ryhmään työmarkkinoilla (esim. työttömät, naiset, nuoret, vanhat työntekijät) tai koko väestöön (fRDB-IZA 2010). Esimerkki kohdennetusta uudistuksesta olisi työttömyysavustukseen oikeutettujen alaikärajan nostaminen 18 ikävuodesta 21:een, jolloin uudistus kohdistuisi siis ainoastaan nuoriin työntekijöihin. 2) Uudistus voi olla joko kaksitasoinen tai täydellinen (*two-tier or complete*). Kaksitasoisissa uudistuksissa erotetaan ne, jotka jäävät nykyisen avustusjärjestelmän tai sääntelyn ulkopuolelle niistä, jotka kuuluvat avustusjärjestelmän tai sääntelyn piiriin. Ns. täydelliset uudistukset taas vaikuttavat valtaosaan uudistuksien piirissä potentiaalisesti

kuuluvista (fRDB-IZA 2010). Esimerkki kaksitasoisesta uudistuksesta on työttömyysavustuksen tason pysyminen samana niillä, jotka saavat avustuksia vanhan järjestelmän mukaan, mutta tason madaltaminen niillä, jotka tulevat työttömyysavustuksen piiriin uudistuksen toteuduttua. 3) Uudistukset voidaan edelleen jakaa portaittaisiin (*incremental*) ja erillisiin (*discrete*) uudistuksiin. Näistä ensimmäinen viittaa vaiheittaisiin uudistuksiin ja jälkimmäinen siihen että uudistukset merkitsevät huomattavaa muutosta instituutioissa.⁴ 4) Lisäksi uudistusten laajuus voi olla joko marginaalista tai rakenteellista. Rakenteellinen uudistus vaikuttaa laajasti järjestelmän kokonaisrakenteeseen.⁵ 5) Lopuksi kukin uudistus voi merkitä suunnanmuutosta. Työttömyysavustusten laajentaminen ja työllisyysturvan tiukentaminen (eli enemmän kompensatiota, vähemmän taloudellista tehokkuutta) muuttavat järjestelmää eri suuntaan kuin työttömyysavustusten supistaminen ja työllisyysturvan purkaminen (vähemmän kompensatiota, taloudellisen tehokkuuden lisääminen).

Jokaisen yksittäisen uudistuksen voi siis luokitella sen mukaan, onko se osittainen (kaksitasoinen, portaittainen tai marginaalinen uudistus, joka on suunnattu tietylle ryhmälle) vai enemmän kokonaisvaltainen (täydellinen, erillinen, tai rakenteellinen uudistus, joka on suunnattu koko väestölle), ja onko se työttömyysavustusten laajennus, työttömyysavustusten leikkaus, työllisyysturvalainsäädännön tiukennus vai työllisyysturvalainsäädännön purkaminen. Selitettävät muuttujat ovat dikotomisia kategorisia muuttujia, jotka ilmaisevat tapahtuiko tiettyä vuonna maassa uudistus, ja luokitellaanko tämä uudistus 1) minä tahansa uudistuksena, 2) uudistuksena, jolla on ainakin yksi kokonaisvaltaisuuden piirre, 3) ainakin kaksi kokonaisvaltaisuuden piirrettä, 4) ainakin kolme kokonaisvaltaisuuden piirrettä, vai 5) uudistuksena, jolla on kaikki kokonaisvaltaisuuden piirteet. Jos samana vuonna on useita uudistuksia, niistä kokonaisvaltaisim otetaan analysoitavaksi.

Selittävät muuttajat

Mallin selittävien muuttajien valinnassa seurasi suurelta osin Allanin ja Scruggsin (2004) mallia. Kyseistä artikkelia pidetään yleisesti vertailukohtana ja heidän saamansa tulokset on kyetty myös toistamaan myöhemmissä tutkimuksissa (Jensen *ym.* 2014, 537). Tällä tavoin on mahdollista verrata tämän tutkimuksen tuloksia aiempiin tutkimuksiin, olkoonkin että ne on saavutettu eri muuttajilla ja menetelmillä. Globalisaatiota mitattiin kaupan avoimuudella – toisin sanoen tuonnin ja viennin summaa verrattiin bruttokansantuotteeseen – sekä taloudellisella avoimuudella, jota taas mitattiin Quinnin ja Inclinin (1997) jalanjäljissä sillä, millaisia rajoituksia liiketoimille on. Taloudellista tilannetta kuvaavina muuttujina käytetään bruttokansantuotteen kasvuvauhtia, valtion talouden tasapainoa sekä työttömyysastetta. Tiedot muuttajia varten kerättiin OECD:n tilastoista. Hallinnollisten ja poliittisten olosuhteiden indikaattoreina hyödynsin Armingeonin ja kumppaneiden (2014) *Comparative Political Data Set* -tietokantaa. Siaroffin korporatismi-indikaattoriin sijaan käytin Kenworthyn 1–5-asteikkoa palkkaneuvottelujen koordinoinnin tason määrittämiseen; arvolla 1 palkasta neuvotellaan sirpaleisesti yritystasolla ja arvolla 5 koko talouden kattavasti (Visser 2009). Palkkakoordinaation aste on mitattu vain muutamille ajankohdille. ”Veto-pisteet” sisältävät viisi eri tekijää ja ne ilmaisevat sitä, missä määrin kyseessä olevan maan hallitus saattaa kohdata esteitä päätöksenteossa. Vasemmistopuolueiden vaikutus huomioitiin ottamalla analyysiin mukaan vasemmistopuolueiden prosenttiosuus hallituspaikoista kyseessä olevana vuonna. Liitetaulukossa A1 esitetään malleissa käytetyt selittävät muuttajat.

Menetelmät

Jokaisen uudistuksen todennäköisyyttä kunkin vuonna analysoitiin käyttämällä aikasar-

ja-poikkileikkaus-analyysiä diskreetin muuttajan logit-malleille (Allison 1982; Beck, Katz & Tucker 1998). Koska kussakin maassa voi olla useita uudistuksia vuosien 1980 ja 2007 välisenä aikana, on todennäköistä, että kunkin tapahtuman (ts. työllisyysturvan tai työttömyysavustusten uudistus) todennäköisyys on riippuvainen kyseisen maan menneistä tapahtumista. Toisin sanoen, havainnot ovat ajallisesti riippuvia. Tämä havaintojen riippuvuus otettiin huomioon käyttämällä Beckin, Katzin & Tuckerin (1998) strategiaa, jossa malliin lisätään vuosi-dummyt mittaamaan kestoja seurannan alusta tai edellisestä tapahtumasta. Vapausasteiden säästämiseksi malleihin otettiin mukaan vain ensimmäisen 15 seurantavuoden dummyt. Tapahtumat muuttuivat hyvin harvinaisiksi 15 vuoden jälkeen ja vuosi-dummyt menettivät merkityksensä.

Yksi tapahtumahistoria-analyysissä huomioitava seikka on havaintojen sensuroituminen vasemmalta eli tiedon puuttuminen aineiston keruuta edeltävältä ajanjaksolta. Aineisto oli saatavana vain vuodesta 1980 eteenpäin, joten käytettävissä oleva tieto määräytyi kyseisen vuoden valikoitumisen seurannan aloituskohdaksi. Toisaalta aloituskohdalla, eli varhaista 1980-lukua pidetään usein laajenevan hyvinvointivaltion loppuajankautena ja alkuna niukkuudelle ja hyvinvointivaltion leikkauksille. Sitä pidetään edelleen työtä, hyödykkeitä ja pääomakauppaa koskevien säännösten purkamisen alkuvaiheena monessa maassa. (Jensen & Mortensen 2014; Pierson 2001.) Globalisaation alkamiselle ei ole olemassa tarkkaa ajankohtaa. Kuitenkin 1990-luvun alkua voidaan perustellusti pitää uuden globalisaation alkuna, näihin vuosiin ajoittuvat muun muassa uusien informaatioteknologioiden läpimurrot, rautaesiripun kaatuminen ja aasialaisten kansantalouksien integroituminen globaaleille markkinoille (Buchholz *ym.* 2009). Niinpä vuosi 1980 on perusteltu alkamiskohta analyysille sekä historiallisesti että teoreettisesti, sillä sitä seuraaviin vuosiin sijoittuvat edellä mainitut suuret kehityskulut.

Kaikki talouden tilaa kuvaavat muuttajat (kaupan ja rahoituksen avoimuus, työttömyys, valtion talouden tasapaino ja talouskasvu) ovat kutakin ajankohtaa edeltävältä vuodelta. Tällä määrittelyllä pyritään estämään käänteisen kausaliteetin mahdollisuus (esim. muutokset työttömyydessä olisivat uudistuksen syy, ei seuraus). Maiden välinen mahdollinen havaitsematon heterogeenisuus huomioitiin lisäämällä malleihin maa-dummyt.

Diskreetin ajan logit-mallit suoritettiin erikseen jokaiselle uudistustyyppille eri kokonaisvaltaisuuden tasoilla aloittaen vähiten kokonaisvaltaisesta uudistuksesta (1) ja siirtyen kaikkein kokonaisvaltaisimpaan (5). Tällä testattiin eri uudistusten koodauksen ja mittareiden katkaisukohtaan vaikutusta tuloksiin. Koska kokonaisvaltaisuuden tasot 4 ja 5 olivat erittäin harvinaisia, ne jätettiin pois tuloksista.

Kunkin uudistustyyppin todennäköisyys eri kokonaisvaltaisuuden tasoilla analysoitiin kahdessa vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa otettiin mukaan (a) vain globalisaation muuttajat (sekä seuranta-aika ja maa-dummyt), jotta voitaisiin analysoida kaupan ja rahoituksen avoimuuden suoria vaikutuksia. Toisessa vaiheessa (b) malliin lisättiin sarja kontrollimuuttujia. Toisin kuin lineaarisessa regressiossa, logistisen regression avulla ei voida vertailla mallien kertoimia eri ajankohdissa tai otoksissa, tai sellaisten mallien välillä, joilla on eri selitettävä muuttuja (Mood 2010). Tämän vuoksi eri mallien tulosten vertailussa keskenään on käytettävä harkintaa.

Tulokset

Kuvaileva analyysi

Liitetaulukoissa A2, A3, A4 ja A5 esitetään kuvailevat tulokset eri uudistustyypeille vaihtelevilla katkaisukohtilla (1 = yksikään kokonaisvaltaisuuden ehdoista ei toteudu – 5 = kaikki kokonaisvaltaisuuden ehdoista toteutuvat) sekä maittain. Jos katsomme uudistuksia laajimman määritelmän mukaan

(taulukot A2-A5; sarakkeet 1), näemme työttömyysavustusten leikkausten olevan yleisin uudistusmuoto tänä aikana (106 tapausta); sitä seuraavat työllisyysturvan purkaminen (95), työttömyysavustusten laajennukset (92) sekä työllisyysturvan tiukentaminen (74). Jos leikkauspistettä siirretään lähemmäs kohti kokonaisvaltaisen uudistuksen määritelmää, toteutetut uudistukset ovat harvinaisempia ja jakaantuvat harvempien maiden kesken. Kokonaisvaltaisen uudistuksen tasoilla 4 ja 5 ei ole tarpeeksi toteutettuja uudistuksia, jotta tilastollista analyysia voisi jatkaa.

Maiden välillä on suuria eroja tarkasteluajanjaksolla toteutettujen uudistusten määrässä. Työttömyysavustusten laajennukset olivat yleisimpiä Suomessa (13 kertaa), Ranskassa (11) ja Saksassa (10), varsinkin 1980-luvulla. Laajennukset olivat harvinaisimpia Tanskassa (2), mutta myös Belgiassa, Kreikassa, Ruotsissa ja Isossa-Britanniassa oli vain muutama tämänsuuntainen uudistus (4). Toisaalta myös työttömyysavustusten leikkaukset ovat olleet kaikkein yleisimpiä Suomessa (13) ja Saksassa (14). Myös Hollanti, Ruotsi ja Iso-Britannia leikkasivat työttömyysavustuksiaan monta kertaa (11). Kreikka ja Italia leikkasivat vain kerran.

Irlannissa (9), Ranskassa (8), Isossa-Britanniassa (7) ja Itävallassa (7) oli eniten työllisyysturvaa parantavia uudistuksia. Suomi (2), Italia (3) ja Tanska (3) toteuttivat tiukentavia uudistuksia harvimmin. Säädösten purkaminen taas oli yleisintä Välimeren alueella Italiassa (10), Espanjassa (8) ja Portugalissa (8) eli maissa joissa on perinteisesti ollut Euroopan tiukin lainsäädäntö, sekä lisäksi Isossa-Britanniassa (10), Ruotsissa (9) ja Hollannissa (9). Irlannissa (1) ja Itävallassa (3) purkavia uudistuksia ei ollut juuri lainkaan.

Diskreetin ajan logit-mallit

Taulukot 1–4 esittelevät diskreetin ajan logit-mallien tulokset. Kaiken kaikkiaan mallit toimivat melko hyvin ja suurimmassa osassa kihin neliön testi (ei raportoitu) oli tilastollisesti merkitsevä 5 % riskitasolla ($p < 0.05$). Mallit,

jotka koskivat työllisyysturvan kiristämistä (taulukko 3: 2a ja 3a) ja työllisyysturvan purkamista (taulukko 4: 1a ja 2a) olivat merkitseviä vain 10 % riskitasolla ($p < 0.1$). Työllisyysturvaa koskevan sääntelyn purkamisen osalta malli 2b (taulukossa 4) ei ollut merkitsevä edes 10 % riskitasolla. Työllisyysturvalainsäädännön uudistuksia selittävät mallit eivät siten toimineet yhtä hyvin kuin työttömyysavustusuudistuksia selittävät mallit.

Tulosten mukaan kaupan avoimuudella on huomattava negatiivinen vaikutus työttö-

myysavustuksia laajentavien uudistusten todennäköisyyteen, kun taas rahoituksen avoimuudella ei näyttäisi olevan vaikutusta (taulukko 1). Tämä viittaa siihen, että työttömyysavustusten laajentaminen on todennäköisempää silloin, kun kyseessä olivat keskimääräistä suljetummat taloudet. Tämä vaikutus on johdonmukaisesti nähtävissä kaikissa malleissa. Nämä tulokset eivät niinkään vahvista tehokkuushypoteesia, mutta hylkäävät kompensatiohypoteesin: kun ulkomaan kauppa lisääntyy, on vähemmän sijaa työnte-

Taulukko 1: Diskreetin ajan logit-mallit: Työttömyysavustuksia laajentavat uudistukset

	Työttömyysavustusten laajentaminen					
	Laajentaminen	Laajentaminen	Laajentaminen	Laajentaminen	Laajentaminen	Laajentaminen
	1a	1b	2a	2b	3a	3b
Constant	-62,27 (232000,34)	-9,37 (23189,78)	88,84 (74,95)	149,01 (80,31)	141,63 (7387,66)	338,41 (7122,59)
t	0,21 (0,03)	-0,01 (0,03)	-0,05 (0,04)	-0,08* (0,04)	-0,08 (0,09)	-0,19* (0,10)
Kaupan avoimuus _{t-1}	-0,03* (0,02)	-0,04** (0,02)	-0,04* (0,02)	-0,06** (0,03)	-0,16*** (0,06)	-0,19** (0,08)
Taloudellinen avoimuus _{t-1}	0,00 (0,02)	0,00 (0,02)	0,02 (0,02)	0,03 (0,02)	0,00 (0,03)	0,04 (0,03)
Työttömyysaste _{t-1}		0,08 (0,05)		0,07 (0,07)		-0,11 (0,19)
Valtion tase _{t-1}		0,18** (0,07)		0,19** (0,08)		0,11 (0,17)
Bruttokansantuotteen kasvuvauhti _{t-1}		-0,03 (0,08)		-0,05 (0,09)		-0,03 (0,87)
Korporatismi		-0,12 (0,22)		0,12 (0,26)		-0,95 (0,15)
Vasemmistolaispuolueiden hallituspaikkojen lukumäärä		-0,00 (0,00)		0,00 (0,01)		0,00 (0,01)
Veto-pisteet		0,36 (0,48)		0,77 (0,78)		5,83* (3,29)
N	392	392	392	392	392	392
Tapahtumien määrä	92	92	62	62	20	20
Log likelihood	379,25	368,20	283,59	272,19	103,83	93,32

Huom: taulukossa kertoimet (ja keskivirheet), mutta 15 ajallista dummy-muuttujaa ja 14 maadummya ei raportoitu.

* $p < 0,1$, ** $p < 0,05$, *** $p < 0,01$

kijäsuojalle työttömyysavustusten muodossa (joskaan tämä ei välttämättä johda leikkauksiin). Tämän lisäksi työttömyysavustusten laajennukset näyttäisivät olevan todennäköisempiä valtion budjetin ollessa ylijäämäinen (ks. laajennusmallit 1b ja 2b). Vaikutus ei pidä paikkaansa, kun tarkastellaan kokonaisvaltaisempia uudistuksia (3b). Käytännössä tämä tarkoittaa kuitenkin, että kun maan budjetissa on enemmän resursseja, hallituksilla on paremmat mahdollisuudet käyttää enemmän varoja työttömyysavustuksiin.

Taulukko 2 osoittaa, talouden avoimuuden tasaisesti lisäävän työttömyysavustusten leikkausten todennäköisyyttä. Jos pääomamarkkinoita ei säädellä kovin tiukasti, hallitukset leikkaavat työttömyysavustuksia todennäköisemmin. Tämä tukee tehokkuushypoteesia. Kaupan avoimuudella ei näyttänyt olevan merkittäviä vaikutuksia työttömyysavustusten leikkauksiin. Korkea työttömyysaste sen sijaan nosti työttömyysavustusten leikkausten todennäköisyyttä; kasvavan työttömyyden aikana hallitukset leikkaavat usein juuri työttö-

Taulukko 2: Diskreetin ajan logit-mallit: Työttömyysavustuksia supistavat uudistukset

	Työttömyysavustusten supistaminen					
	Supistaminen 1a	Supistaminen 1b	Supistaminen 2a	Supistaminen 2b	Supistaminen 3a	Supistaminen 3b
Constant	-14,41 (40195,29)	-52,33 (40193,62)	8,60 (40191,83)	15,71 (40194,34)	3,77 (103,43)	-10,64 (116,66)
t	0,00 (0,03)	0,02 (0,03)	-0,02 (0,03)	-0,02 (0,04)	-0,01 (0,05)	0,00 (0,99)
Kaupan avoimus _{t-1}	-0,01 (0,02)	0,00 (0,02)	-0,02 (0,02)	0,00 (0,02)	-0,02 (0,54)	-0,02 (0,04)
Taloudellinen avoimus _{t-1}	0,04*** (0,02)	0,04** (0,02)	0,06*** (0,02)	0,06*** (0,02)	0,06* (0,03)	0,08** (0,04)
Työttömyysaste _{t-1}		0,16*** (0,06)		0,13** (0,06)		0,16 (0,10)
Valtion tase _{t-1}		-0,03 (0,07)		-0,05 (0,07)		-0,09 (0,11)
Bruttokansantuotteen kasvuvauhti _{t-1}		-0,10 (0,09)		-0,06 (0,09)		-0,02 (0,15)
Korporatismi		0,08 (0,25)		-0,25 (0,26)		-1,64** (0,78)
Vasemmistolaispuolueiden hallituspaikkojen lukumäärä		-0,01** (0,00)		0,00 (0,00)		0,00 (0,01)
Veto-pisteet		-0,14 (0,50)		-0,20 (0,60)		-1,17 (1,09)
N	329	329	329	329	329	329
Tapahtumien määrä	106	106	85	85	36	36
Log likelihood	374,93	355,21	329,97	317,29	192,17	173,66

Huom: taulukossa kertoimet (ja keskivirheet), mutta 15 ajallista dummy-muuttujaa ja 14 maadummyä ei raportoitu.

** p < 0,1, ** p < 0,05, *** p < 0,01*

myysavustuksista. Valtion taloudellinen tilanne ei suoraan vaikuta asiaan, toisin kuin avustusten laajentamisessa. Vähiten kokonaisvaltaisissa työttömyysavustusuudistuksissa merkityksellistä oli vasemmistopuolueitten hallituspaikkojen määrä (1b), mikä viittaisi siihen, että vasemmistohallitukset kompensoivat työmarkkinoiden riskejä korottamalla työttömyysturvaa oikeistohallituksia enemmän. Tämä vaikutus ei kuitenkaan noussut esille tarkasteltaessa laajoja / kattavia uudistuksia. Korporatismi näyttää toimivan leikkauksia hil-

litsevästi ainakin laajoissa uudistuksissa (3b). Tämä viittaisi siihen, että mitä keskitetyimmät kollektiiviset työehtoneuvottelurakenteet, sitä harvinaisempia ovat kokonaisvaltaiset työttömyysavustusten leikkaukset.

Globalisaatiolla ei näyttäisi olevan vaikutusta työllisyysturvaa koskeviin muutoksiin (taulukko 3). Kaupan avoimuuden ja rahoituksen avoimuuden vaikutussuhteet olivat positiivisia kaikissa malleissa, mutta eivät merkittävässä määrin. Niinpä ei ole todisteita siitä, että globalisaatiota kompensoitaisiin työllisyystur-

Taulukko 3. Diskreetin ajan logit-mallit: Työllisyysturvaa tiukentavat uudistukset

	Työllisyysturvainsäädännön tiukentaminen					
	Tiukentaminen		Tiukentaminen		Tiukentaminen	
	1a	1b	2a	2b	3a	3b
Constant	-84,92 (62,75)	-56,34 (67,99)	27,89 (78,86)	115,34 (88,96)	10,52 (89,27)	151,10 (112,17)
t	0,04 (0,03)	0,03 (0,04)	-0,01 (0,04)	-0,06 (0,05)	-0,01 (0,05)	-0,08 (0,06)
Kaupan avoimuus _{t-1}	0,01 (0,02)	0,02 (0,02)	0,02 (0,02)	0,01 (0,03)	0,02 (0,02)	0,00 (0,03)
Taloudellinen avoimuus _{t-1}	0,00 (0,02)	0,01 (0,02)	0,01 (0,02)	0,03 (0,03)	0,02 (0,03)	0,03 (0,03)
Työttömyysaste _{t-1}		-0,02 (0,06)		-0,13 (0,09)		-0,15 (0,11)
Valtion tase _{t-1}		0,01 (0,08)		0,06 (0,11)		0,10 (0,13)
Bruttokansantuotteen kasvuvauhti _{t-1}		0,03 (0,10)		-0,02 (0,13)		-0,02 (0,15)
Korporatismi		-0,39 (0,25)		0,00 (0,33)		0,40 (0,45)
Vasemmistolaispuolueiden hallituspaikkojen lukumäärä		0,01* (0,00)		0,02*** (0,01)		0,02** (0,01)
Veto-pisteet		-0,27 (0,51)		-0,28 (0,73)		-0,79 (0,86)
N	329	329	329	329	329	329
Tapahtumien määrä	74	74	39	39	26	26
Log likelihood	330,33	324,41	211,67	197,05	149,52	137,75

Huom: taulukossa kertoimet (ja keskivirheet), mutta 15 ajallista dummy-muuttujaa ja 14 maadummya ei raportoitu.

* $p < 0,1$, ** $p < 0,05$, *** $p < 0,01$

vaa tiukentavilla uudistuksilla. Ainut merkitävä vaikutus oli vasemmistopuolueitten hallituspaikkojen määrä, ja vaikutus oli johdonmukainen eri malleissa. Vasemmistohallitukset parantavat työllisyysturvaa oikeistolaishallitusta useammin, mikä saattaa toimia eräänlaisena kompensatiomekanismina.

Lisääntyneellä rahoituksellisella avoimuudella näyttäisi olevan merkittävä positiivinen vaikutus työllisyysturvan purkamiseen (taulukko 4: mallit 1a, 2a ja 2b). Tämä tukee tehokkuushypoteesia: avoimuus kansainvälisel-

le pääomalle pakottaa hallitukset purkamaan työmarkkinoiden sääntelyä houkutelukseen sijoittajia. Kaupan avoimuudella ei taas näyttäisi olevan vaikutusta. Muutkaan epäsuorat taloudelliset, poliittiset tai hallinnolliset muuttujat eivät tuottaneet merkittäviä vaikutuksia, lukuun ottamatta positiivista vaikutusta työttömyysasteeseen kaikkein vähiten kokonaisvaltaisessa työllisyysturvaa purkavassa uudistuksessa (1b). Tämä viittäisi siihen, että hallitukset purkavat sääntelyä todennäköisemmin silloin, kun työttömyys on korkealla.

Taulukko 4. Diskreetin ajan logit-mallit: Työllisyysturvaa purkavat uudistukset

	Työllisyysturvan purkaminen					
	Purkaminen 1a	Purkaminen 1b	Purkaminen 2a	Purkaminen 2b	Purkaminen 3a	Purkaminen 3b
Constant	23,50 (59,53)	1,02 (65,55)	30,34 (66,76)	35,42 (63,45)	110,76 (79,31)	93,26 (90,93)
t	-0,01 (0,03)	0,00 (0,03)	-0,02 (0,03)	-0,02 (0,04)	-0,06 (0,04)	-0,05 (0,05)
Kaupan avoimuus _{t-1}	0,01 (0,02)	0,02 (0,02)	0,00 (0,02)	0,00 (0,02)	0,02 (0,03)	0,02 (0,03)
Taloudellinen avoimuus _{t-1}	0,03** (0,02)	0,03 (0,02)	0,03** (0,02)	0,03* (0,02)	0,03 (0,02)	0,02 (0,02)
Työttömyysaste _{t-1}		0,12** (0,06)		0,07 (0,06)		0,03 (0,07)
Valtion tase _{t-1}		-0,04 (0,06)		0,02 (0,07)		0,00 (0,08)
Bruttokansantuotteen kasvuvauhti _{t-1}		0,00 (0,08)		-0,03 (0,09)		-0,01 (0,11)
Korporatismi		0,27 (0,24)		-0,10 (0,30)		-0,01 (0,34)
Vasemmistolaispuolueiden hallituspaikkojen lukumäärä		0,00 (0,00)		0,00 (0,00)		0,00 (0,01)
Veto-pisteet		0,85 (0,53)		1,18 (0,77)		0,89 (1,15)
N	329	329	329	329	329	329
Tapahtumien määrä	95	95	66	66	49	49
Log likelihood	390,91	379,87	313,81	307,98	237,55	237,93

Huom: taulukossa kertoimet (ja keskivirheet), mutta 15 ajallista dummy-muuttujaa ja 14 maadummya ei raportoitu.

** p < 0,1, ** p < 0,05, *** p < 0,01*

Pohdinta

Tämä artikkeli luo uutta tutkimustietoa globalisaation kompensatio- ja tehokkuushypoteeseihin pohjautuville keskusteluille tarkastelemalla sitä, kuinka globalisaatio vaikuttaa erilaisten työmarkkinauudistusten todennäköisyyteen. Tulokset antavat pääosin tukea tehokkuushypoteesille: mitä avoimempi talous kansainväliselle pääomalle, sitä herkemmin hallitukset leikkaavat etuuksia ja purkavat työmarkkinoita koskevia säädöksiä.

Suurempi kaupan avoimuus puolestaan madaltaa työttömyysavustusten laajennusten todennäköisyyttä. ”Kilpajuoksusta pohjalle”, eli työllisyysturvan ja työttömyysavustusten romuttamisesta kokonaan, ei ole yksiselitteisiä todisteita. Kuitenkin altistuminen globalisaatiolle näyttää johtavan erilaisten työntekijää suojaavien rakenteiden heikkenemiseen. Taloudellisen avoimuuden vaikutus saattaa olla selitettävissä yhtäältä sillä, että kansainvälisen pääoman vaikutukset ulottuvat hallituksen vaikutuksen rinnalle ja jopa sen yli. Toisaalta on tärkeää huomata, että rahoituskellisen avoimuuden indikaattori mittaa sitä, missä määrin pääoman liikkeitä säädellään (Quinn & Inclán 1997). Voihan olla, että pääoman ja työmarkkinoiden sääntelyn vapauttaminen ovat molemmat tulosta kolmannen tekijän vaikutuksesta, esimerkiksi maassa vallalla olevasta poliittisesta puolueesta tai ”kapitalismin lajista”. Jälkimmäinen olisi linjassa Swankin (2002) tulosten kanssa: globalisaation vaikutukset riippuvat kansallisista hallinnollisista piirteistä ja rakenteista. Desentralisoidut, liberaalit taloudet ovat valinneet sääntelyn purkamisen ja leikkausten tien, kun taas koordinoitummat taloudet pitävät todennäköisemmin vallitsevat markkinasäädökset ennallaan ja hyvinvointivaltion rakenteet samanlaisina.

Lisäksi tämä tutkimus tukee näkemyksiä, joiden mukaan kotimaiset taloudelliset, poliittiset ja hallinnolliset tekijät ovat tärkeitä; ne joko toimivat globalisaation ja uudistusten välisinä linkkeinä tai itsenäisesti työllisyystur-

van tasoa ja muutoksia määrittävinä tekijöinä. Kuten aikaisemmatkin tutkimukset osoittavat, korkea työttömyysaste lisää tarvetta leikkauksille (Allen & Scruggs 2004; Gaston & Rajaguru 2008; Hicks & Zorn 2005; Saint-Paul 1996; Van Vliet 2012). Budjettivaje ei välttämättä ole saanut aikaan leikkauksia (Hicks & Zorn 2005; Gaston & Nelson 2004), mutta on kyllä estänyt tulevia työttömyysavustusten parannuksia ja laajennuksia. Tutkimuksessa löytyi myös viitteitä siitä, että vasemmistopuolueet parantavat äänestäjäkuntansa työllisyysturvaa (Emmenegger 2009) ja joissain tapauksissa pysäyttävät työttömyysavustusten leikkaukset (Allan & Scruggs 2004; Jensen *ym.* 2014; Swank 2005; Van Vliet 2012). Keskitetty kollektiivinen työehtosopimusjärjestelmä näyttäisi olevan hallinnollinen este vain kokonaisvaltaisimmille työttömyysavustusten leikkausuudistuksille.

Tämä tutkimus eroaa aikaisemmista sekä selitettävien muuttujien valinnan että analyysimenetelmien osalta. Ensinnäkin uudistusten määrittelemisen erillisiksi tapahtumiksi politiikassa mahdollisesti aiempaa suuremman linkin luomisen globalisaation ja uudistuksen toteutuksen välille. Mallit selittivät hyvin työttömyysavustusten uudistuksia, mutta heikommin uudistuksia työllisyysturvassa. On todennäköistä, että taloudellinen taantuma ja sen vaikutukset johtavat uusiin lakiesityksiin vasta aikaviiveillä. Tukiin kohdistuva leikkauspolitiikka puolestaan on usein nopea ja automaattinen reaktio. Toiseksi, tutkimuksessa tarkasteltiin sekä työttömyysavustusten että työllisyysturvan uudistuksia. Näkökulma mahdollistaa useiden globalisaation ja muiden taloudellisten muutosten vaikutusten tarkastelun huomioiden samalla poliittiset ja hallinnolliset tilanteet. Kolmanneksi, tämä artikkeli todistaa, ettei ole olemassa yhtä ainoaa työmarkkinapoliittista reaktiota globalisaatioon. Monimutkaisessa, globalisoituneessa taloudessa ja poliittisessa ympäristössä hallitukset voivat sekä kompensoida globalisaation vaikutuksia että parantaa työmarkkinoiden tehokkuutta – jopa tehdä näitä molempia samanaikaisesti.

Kuten aina paneeliaineistoja hyödyntävissä tutkimuksissa, tulokset ovat erittäin herkkiä selitettävien muuttujien määritelmille sekä menetelmien ja aineistojen valinnalle (ks. esim. Kittel & Winner 2005; Wenzelburger *ym.* 2013). Tämä tutkimus pyrki ratkaisemaan tämän niin kutsutun ”selitettävien muuttujien ongelman” analysoimalla uudistuksia erillisinä tapahtumina ja soveltamalla diskreetin ajan logit-malleja. Koska tämä on ensimmäinen tutkimus tällä aineistolla, tässä tehdyt valinnat voivat herättää kysymyksiä niiden validiteetista ja reliabiliteetista, erityisesti mitä tulee uudistusten määrittelyyn ja koodaamiseen sekä mittareiden katkaisukohtien valintaan. Tuloksien luotettavuutta parannettiin tutkimalla mallien herkkyyttä vaihteleville mittareiden katkaisukohtille. Lisäanalyysit tukivat saatujen tulosten luotettavuutta.

Tämän tutkimuksen tulokset tulisi nähdä jatkumona aikaisemmille alan tutkimuksille ja samalla alkuna tämän uuden aineiston parissa työskentelylle. Tutkimus soveltaa myös uudenlaisia menetelmiä, mutta se on pyritty toteuttamaan siten, että vertailtavuus aiempiin tutkimuksiin säilyisi. Jatkossa tutkimusasetelmaa voisi kehittää lisäämällä malliin erilaisia selittäjiä ja tutkia niiden välisiä yhdysvaikutuksia. Lisäksi selittävien muuttujien endogeenisuuden huomioon ottavat dynaamiset mallit lienevät tarpeen. Miten esimerkiksi globalisaatio vaikuttaa työvoiman järjestäytyneisyyteen ja kuinka muutokset järjestäytyneisyydessä vaikuttavat työmarkkinoiden uudistuksiin? Selittävien muuttujien vaikutuksen ilmenemistä vuotta pidemmällä aikaviiveellä pitäisi myös tutkia. Varsinkin vaikeudet työllisyysturvan uudistusten selittämässä voivat johtua siitä, että ne ovat hallinnollisia uudistuksia, joiden käsittely vaatii päättäjiltä enemmän aikaa.

Tällä tutkimuksella on tiettyjä rajoitteita, jotka liittyvät tutkimukseen valittuihin maihin ja tutkimusajanjaksoon. Kaikki analyysiin valitut 14 maata ovat ”vanhoja” EU-jäsenvaltioita.

Maat ovat samankaltaisia ja siten verrattavissa toisiinsa, mutta toisaalta se rajoittaa tutkimuksen tulosten yleistämistä niihin maihin, jotka jäivät tutkimuksen ulkopuolelle. Lisäksi aineistoa on tutkijoiden saatavilla vain vuoteen 2007 asti, ja juuri seuraavana vuonna talouden taantuma iski Eurooppaan. Irtisanomisten ja työttömyyden nousun myötä työmarkkinoiden riskit koskettavat yhä laajempaa osaa Euroopan väestöstä. Samaan aikaan hallitukset ovat omaksuneet ankaran niukkuuspolitiikan, ”rakenteellisten uudistusten” välttämättömyyden sekä diskurssin leikkauksista ja sääntelyn purkamisesta, eivätkä siten ole parantaneet työntekijäsuojaa. Ovatko työmarkkinoiden uudistukset kahdeksana viime vuotena seuranneet samaa logiikkaa kuin aikaisempien 25 vuoden aikana, vai onko uudenlaisen talouspolitiikan aika alkanut? Toivottavasti tämä artikkeli innostaa tutkimusta vastaamaan näihin kysymyksiin.

* * *

Artikkelin englannin kielestä on kääntänyt Emmi Seppänen ja sen toimituksesta ovat vastanneet lehden päätoimittajat sekä toimitussihteeri. Kiitos myös Tomi Oinaalle kvantitatiivisen osion suomen kielen tarkastamisesta. Alkuperäinen englanninkielinen artikkeli on saatavissa kirjoittajalta.

Viitteet

- 1 Tässä artikkelissa keskityn yksinomaan taloudelliseen globalisaatioon. On olemassa myös esim. poliittisen ja sosiaalisen globalisaation käsitteet ja niille sopivat mitat, mutta niihin ei perehdytä.
- 2 Lisätietoja, ks. <http://globalization.kof.ethz.ch/>
- 3 http://www.frdb.org/language/eng/topic/data-sources/doc_pk/9027
- 4 Täydelliset määritelmät sekä laskelmien metodit portaitaisista vs. erillisistä uudistuksista työmarkkinoilla fRDB-IZA -tietokannassa (2010).
- 5 Rakenteellinen ja marginaalinen uudistus määritellään pohjautuen useisiin eri lähteisiin, jotka ovat: i) uudistuksen kohderyhmien havainnot; ii) linjausten arvioinnista saatavista tiedoista; iii) ”maan asiantuntijoiden” arvioista (fRDB-IZA 2010).

Kirjallisuus

- Agell, J. (2002) On the determinants of labour market institutions: rent-seeking vs. social insurance. *German Economic Review* 3 (2), 107–135.
- Allan, J.P. & Scruggs, L. (2004) Political partisanship and welfare state reform in advanced industrial societies. *American Journal of Political Science* 48 (3), 496–512.
- Allison, P.D. (1982) Discrete-time methods for the analysis of event histories. *Sociological Methodology* 13, 61–98.
- Armington, K., Knöpfel, L., Weisstanner, D., & Engler, S. (2014) *Comparative Political Data Set I 1960–2012*. Bern: Institute of Political Science, University of Berne.
- Beck, N., Katz, J. & Tucker, R. (1998) Taking time seriously: Time-series-cross-section analysis with a binary dependent variable. *American Journal of Political Science* 42 (4), 1260–1288.
- Blanchard, O., Jaumotte, F. & Loungani, P. (2013) Labor market policies and IMF advice in advanced economies during the Great Recession. IMF Staff Discussion Note, SDN/13/02.
- Boeri, T., Conde-Ruiz, J.I. & Galasso, V. (2003) Protecting against labour market risk: employment protection or unemployment benefits? IZA Discussion Paper, no. 834.
- Bonoli, G. (2003) Social policy through labor markets. Understanding national differences in the provision of economic security to wage earners. *Comparative Political Studies* 36 (9), 1007–1030.
- Buchholz, S., Hofäcker, D., Mills, M., Blossfeld, H.-P., Kurz, K. & Hofmeister, H. (2009) Life courses in the globalization process: The development of social inequalities in modern societies. *European Sociological Review* 25 (1), 53–71.
- Dallinger, U. (2013) Economic openness and domestic demand for social protection: A multi-level analysis of social security preferences between 1990 and 2006. *Comparative Sociology* 12 (5), 585–616.
- Dewit, G., Görg, H. & Montagna, C. (2009) Should I stay or should I go? Foreign direct investment, employment protection and domestic anchorage. *Review of World Economics* 145 (1), 93–110.
- Dimitrova, T. & Tchipev, A. (2004) Globalization and labour markets deregulation. *Diskussionspapier der Forschergruppe* (Nr. 3468269275), no. 04/08.
- Elmelund-Præstekær, C. & Baggesen Klitgaard, M. (2012) Policy or institution? The political choice of retrenchment strategy. *Journal of European Public Policy* 19 (7), 1089–1107.
- Emmenegger, P. (2009) Barriers to entry: Insider/outsider politics and the political determinants of job security regulations. *Journal of European Social Policy* 19 (2), 131–146.
- Emmenegger, P. (2013) Why is it so difficult to reform dismissal protection? *Swiss Political Science Review* 19 (4), 570–575.
- Felbermayr, G., Larch, M. & Lechthaler, W. (2012) Endogenous labor market institutions in an open economy. *International Review of Economics and Finance* 23, 30–45.
- Fischer, J. & Somogyi, F. (2009) Globalization and protection of employment. KOF Working Papers, no. 238.
- FRDB-IZA (2010). Social Reforms Database. Retrieved from http://www.frdb.org/topic/data-sources/doc_pk/9027.
- Gaston, N. & Nelson, D. (2004) Structural change and the labor-market effects of globalization. *Review of International Economics* 12 (5), 769–792.
- Gaston, N. & Rajaguru, G. (2008) The rise (and fall) of labour market programmes: Domestic vs. global factors. *Oxford Economic Papers* 60 (4), 619–648.
- Genschel, P. (2004) Globalization and the welfare state: A retrospective. *Journal of European Public Policy* 11 (4), 613–636.
- Giger, N. & Nelson, M. (2013) The welfare state or the economy? Preferences, constituencies, and strategies for retrenchment. *European Sociological Review* 29 (5), 1083–1094.
- Green-Pedersen, C. (2007) More than data questions and methodological issues: Theoretical conceptualization and the dependent variable ‘problem’ in the study of welfare reform. Teoksessa J. Clasen & N. Siegel (toim.) *Investigating welfare state change: The ‘dependent variable problem’ in comparative analysis*. Cheltenham and Northampton: Edward Elgar, 13–23.
- Hicks, A. & Zorn, C. (2005) Economic globalization, the macro economy, and reversals of welfare: Expansion in affluent democracies, 1978–94. *International Organization* 59 (3), 631–662.
- Jensen, C. (2012) Labour market- versus life course-related social policies: Understanding

- cross-programme differences. *Journal of European Public Policy* 19 (2), 275–291.
- Jensen, C., Knill, C., Schulze, K. & Tosun, J. (2014) Giving less by doing more? Dynamics of social policy expansion and dismantling in 18 OECD countries. *Journal of European Public Policy* 21 (4), 528–548.
- Jensen, C. & Mortensen, P.B. (2014) Government responses to fiscal austerity: The effect of institutional fragmentation and partisanship. *Comparative Political Studies* 47 (2), 143–170.
- Kittel, B. & Winner, H. (2005) How reliable is pooled analysis in political economy? The globalization-welfare state nexus revisited. *European Journal of Political Research* 44 (2), 269–293.
- Koster, F. (2009) The welfare state and globalisation: Down and out or too tough to die? *International Journal of Social Welfare* 18 (2), 153–162.
- Mood, C. (2010) Logistic regression: Why we cannot do what we think we can do, and what we can do about it. *European Sociological Review* 26 (1), 67–82.
- Meinhard, S. & Potrafke, N. (2012) The globalization-welfare state nexus reconsidered. *Review of International Economics* 20 (2), 271–287.
- OECD (2013) Protecting jobs, enhancing flexibility: A new look at employment protection legislation. In *OECD Employment Outlook 2013*. Paris: OECD Publishing.
- Pierson, P. (2001) Coping with permanent austerity: Welfare state restructuring in affluent democracies. Teoksessa P. Pierson (toim.) *The new politics of the welfare state*. Oxford and New York: Oxford University Press, 410–456.
- Potrafke, N. (2010) Labor market deregulation and globalization: Empirical evidence from OECD countries. *Review of World Economics*, 146 (3), 545–571.
- Potrafke, N. (2013) Globalization and labor market institutions: International empirical evidence. *Journal of Comparative Economics* 41 (3), 829–842.
- Quinn, D. & Inlanc, C. (1997) The origins of financial openness: A study of current and capital account liberalization. *American Journal of Political Science* 41 (3), 771–813.
- Rodrik, D. (1998) Why do more open economies have larger governments? *Journal of Political Economy* 106 (5), 997–1032.
- Rueda, D. (2005) Insider-outsider politics in industrialized democracies: The challenge to social democratic parties. *American Political Science Review* 99 (1), 61–74.
- Saint-Paul, G. (1996) Exploring the political economy of labour market institutions. *Economic Policy* 11 (23), 263–315.
- Saint-Paul, G. (2002) The political economy of employment protection. *Journal of Political Economy* 110 (3), 672–704.
- Swank, D. (2002) *Global capital, political institutions, and policy change in developed welfare states*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Swank, D. (2005) Globalisation, domestic politics, and welfare state retrenchment in capitalist democracies. *Social Policy and Society* 4 (2), 183–195.
- Van Vliet, O. (2012) Politieke partijen en werkloosheidsuitkeringen [Political parties and unemployment benefits]. *Economisch Statistische Berichten* 97 (4), 672–675.
- Visser, J. (2011) Database on institutional characteristics of trade unions, wage setting, state intervention and social pacts, 1960–2010 (ICTWSS), version 3.0. Amsterdam Institute for Advanced Labour Studies AIAS. Retrieved from <http://www.uva-aias.net/208>.
- Walter, S. (2010) Globalization and the welfare state: Testing the microfoundations of the compensation hypothesis. *International Studies Quarterly*, 54 (2), 403–426.
- Wenzelburger, G., Zohlnhöfer, R. & Wolf, F. (2013) Implications of dataset choice in comparative welfare state research. *Journal of European Public Policy* 20 (9), 1229–1250.

Liitetaulukot

Liitetaulukko A1. Selittävät muuttujat

	Keskiarvo	Keskihajonta	Min.	Max.
Kaupan avoimuus	74,05	32,51	31	184
Taloudellinen avoimuus	86,58	16,08	38	100
Työttömyysaste	8,42	4,03	1,62	24,17
Valtion tase	-3,15	3,84	-15,70	6,90
Bruttokansantuotteen kasvuvauhti	2,58	2,03	-6,00	10,92
Korporatismi	3,42	1,11	1	5
Vasemmistolaispuolueiden hallituspaikkojen lukumäärä	41,07	38,64	0	100
Veto-pisteet	1,23	1,26	0	4

Liitetaulukko A2. Työttömyysavustuksia laajentavat uudistukset maittäin

	Reformin kokonaisvaltaisuus				
	1	2	3	4	5
Itävalta	6	2	2	0	0
Belgia	4	0	0	0	0
Saksa	10	7	3	0	0
Tanska	2	2	1	0	0
Espanja	7	2	1	1	1
Suomi	13	10	4	3	0
Ranska	11	10	2	1	0
Kreikka	4	4	1	1	0
Irlanti	5	2	0	0	0
Italia	8	7	2	0	0
Hollanti	8	4	0	0	0
Portugali	6	5	3	1	0
Ruotsi	4	4	1	0	0
Iso-Britannia	4	3	0	0	0
Summa	92	62	20	7	1

Liitetaulukko A3. Työttömyysavustuksia supistavat uudistukset maittain

		Reformin kokonaisvaltaisuus				
		1	2	3	4	5
Maa	Itävalta	7	6	4	0	0
	Belgia	4	2	1	0	0
	Saksa	14	12	8	1	0
	Tanska	6	6	4	1	0
	Espanja	9	7	3	2	1
	Suomi	13	10	3	0	0
	Ranska	8	6	2	1	0
	Kreikka	1	1	1	0	0
	Irlanti	5	4	0	0	0
	Italia	1	1	1	0	0
	Hollanti	11	9	4	0	0
	Portugali	5	3	1	1	0
	Ruotsi	11	10	3	0	0
	Iso-Britannia	11	8	1	0	0
	Summa	106	85	36	6	1

Liitetaulukko A4. Työllisyysturvaa tiukentavat uudistukset maittain

		Reformin kokonaisvaltaisuus				
		1	2	3	4	5
Maa	Itävalta	7	2	1	0	0
	Belgia	6	3	2	0	0
	Saksa	4	1	0	0	0
	Tanska	3	2	1	0	0
	Espanja	6	2	1	0	0
	Suomi	2	0	0	0	0
	Ranska	8	6	1	0	0
	Kreikka	5	3	1	0	0
	Irlanti	9	5	5	0	0
	Italia	3	1	1	1	0
	Hollanti	5	3	3	0	0
	Portugali	4	2	2	0	0
	Ruotsi	5	2	1	0	0
	Iso-Britannia	7	7	7	0	0
	Summa	74	39	26	1	0

Liitetaulukko A5. Työllisyysturvaa purkavat uudistukset maittain

		Reformin kokonaisvaltaisuus				
		1	2	3	4	5
Maa	Itävalta	3	1	1	1	1
	Belgia	5	2	1	0	0
	Saksa	7	6	4	3	0
	Tanska	6	3	3	0	0
	Espanja	8	6	5	0	0
	Suomi	5	4	3	2	1
	Ranska	7	5	2	1	0
	Kreikka	7	4	2	2	0
	Irlanti	1	1	0	0	0
	Italia	10	7	3	0	0
	Hollanti	9	6	5	0	0
	Portugali	8	7	7	2	1
	Ruotsi	9	6	6	2	1
	Iso-Britannia	10	8	7	0	0
	Summa	95	66	49	13	4